

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister MZS

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Directie Internationale Zaken
5.1.2b

Ontworpen door
5.1.2b

T +31 6 5.1.2b
5.1.2e @minvws.nl

Datum
6 oktober 2020

Kenmerk
1758802-212357-1Z

Zaaknummer
212357

Bijlage
- Notitie capaciteit Belgische
ziekenhuizen in grensregio
- CV Frank Vandenbroucke

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft	Kennismakingsgesprek Belgische minister Frank Vandenbroucke
Vergaderdatum en -tijd	9 oktober 2020 16:30-16:50uur
Vergaderplaats	Telefonisch overleg

Paraaf directeur Paraaf DGV

1 Aanleiding en doel overleg

U heeft verzocht in de gezondheidsstaf van 28 september om een kennismakingsgesprek met de Belgische vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Sociale Partij Anders). Vanwege covid-19 en de druk op de Nederlandse gezondheidszorg, wordt u geadviseerd om dit gesprek te benutten voor het verkennen van samenwerkingsmogelijkheden, zoals het gebruik Belgische IC-capaciteit en klinische bedden voor Nederlandse patiënten. Ook kunt u afspraken maken met betrekking tot informatie-uitwisseling over de validatie van covid-19-sneltesten.

Dit kennismakingsgesprek maakt onderdeel uit van een reeks Europese/internationale kennismakingsgesprekken, waaronder:

- Buurlanden: Duitsland, Verenigd Koninkrijk
- Inkomend Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie: Portugal
- Eurocommissaris Gezondheid en Voedselveiligheid Stella Kyriakides
- Eurocommissaris Interne Markt Thierry Breton

U wordt via een andere nota geïnformeerd over deze gesprekken.

2 Deelnemers overleg

Het is een bilateraal telefonisch overleg met minister Frank Vandenbroucke. Voertaal is Nederlands.

Uw ambtelijke ondersteuning: 5.1.2e 5.1.2b, directie CZ en de Nederlandse ambassade in Brussel.

Ambtelijke ondersteuning minister Vandenbroucke is op dit moment nog niet bekend. U wordt hierover separaat geïnformeerd.

3 Te bespreken punten

Tijdens het kennismakingsgesprek kunt u de volgende punten adresseren:

- Verkennen mogelijk gebruik Belgische IC-capaciteit
- Verkennen mogelijk gebruik Belgische klinische bedden
- Afspraken maken over informatie-uitwisseling van de validatie van covid-19- sneltesten.

Onderwerpen zijn afgestemd met Programmadirectie covid-19, directie CZ, Nederlandse ambassade in Brussel.

4 Advies en toelichting

A. Spreekpunten

Inleiding

- Ik wil van u allereerst van harte feliciteren met uw benoeming tot vice-eersteminister en minister van sociale zaken en volksgezondheid. Met uw staat van dienst kunt u het verschil maken ten tijde van de pandemie.
- Ik hecht grote waarde aan de Belgisch-Nederlandse samenwerking. Juist in tijden van deze pandemie is het extra belangrijk om goed met elkaar in contact te zijn en samen te werken. Graag wil ik u daarom ook **bedanken voor het eerdere aanbod om Belgische test- en lab-capaciteit ter beschikking te stellen aan Nederland.**
- Ik kijk ernaar uit om met u de komende periode deze goede samenwerking voort te zetten; zowel in bilateraal verband, als ook in Europees verband.

-

IC-capaciteit en klinische bedden

Toelichting Nederlandse situatie

- Op mijn verzoek heeft het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) een IC-opschalingsplan opgeleverd. Op dit moment vindt realisatie van de opschaling van de IC- en klinische capaciteit ten behoeve van covid-19 in de ziekenhuizen plaats. Het plan betreft een stapsgewijze opschaling naar 1700 IC-bedden en 1100 extra klinische bedden.
- Gezien de stijging in het aantal ziekenhuisopname is sinds 23 september het Landelijk Centrum Patiënten Spreiding (LCPS) weer in werking om patiënten vanuit drukke regio's over Nederland te spreiden naar minder drukke regio's. Voor de Nederlandse ziekenhuizen wordt de uitdaging steeds groter om patiënten uit andere ziekenhuizen op te nemen.

Verzoek samenwerking met België

- Omdat het aantal covid-patiënten in Nederland fors toeneemt en de verdere opschaling veel van de Nederlandse ziekenhuizen vraagt, is het wenselijk om met buurlanden afspraken te maken.
- Eerder heb ik al een afspraak gemaakt met Duitsland om patiënten in de grensregio te verplaatsen naar ziekenhuizen in Noordrijn-Westfalen. Dit aanbod gaf Nederland wat ademruimte en heeft bijgedragen aan het vertrouwen om door deze crisis te komen.

- Maar nu de druk op de Nederlandse zorg toeneemt, zou ik graag ook met u een vergelijkbare **afpraak willen maken om patiënten over te kunnen plaatsen, zowel IC-patiënten als patiënten die klinische zorg nodig hebben**. Uiteraard alleen **wanneer de Belgische capaciteit het toelaat**. Uiteraard zal er sprake zijn van **wederkerigheid** bij het maken van zo'n afspraak. Vanzelfsprekend zal Nederland de kosten dragen voor het vervoer naar België en de zorg van Nederlandse patiënten in België. We hebben op ambtelijk niveau een signaal gekregen dat u hier positief tegenover staat, maar ik hecht eraan om dit ook persoonlijk met u te bespreken.
- Gezien de **vervoerscapaciteit** is het wenselijk dat eventuele overplaatsing naar België tijdig dient plaats te vinden. Afspraken over de timing en nauwkeurigheid zijn volgens mij van belang. Voorts, denk ik dat er duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over wanneer er wordt overgeplaatst, dit kan **al het geval zijn terwijl de reguliere zorg in Nederland nog niet volledig is afgeschaald**.
- In Nederland coördineert het LCPS de verplaatsing van patiënten. Het LCPS zal dus aanspreekpunt vormen voor België. Ik denk dat het van belang is dat we ook afspreken dat het LCPS schakelt met **één aanspreekpunt in België**.

Informatie-uitwisseling over validatie van covid-19 sneltesten

- Een ander onderwerp waarover ik graag met u van gedachte wissel is de informatie-uitwisseling over de validatie van covid-19 sneltesten. Zoals ik al aangaf, staat de test- en labcapaciteit in Nederland ook onder druk.
- Het zou wellicht goed zijn om **validatie-resultaten met elkaar te delen** en zo van elkaar te kunnen leren. Bijkomend voordeel is dat een lichter validatietraject kan worden opgezet en zo sneller meer geschikte testen beschikbaar zijn. Ik hoor graag van u of u ook mogelijkheden tot samenwerking ziet.

B. Achtergrondinformatie

Covid19-capaciteit Belgische ziekenhuizen (zie voor meer informatie bijlage)

- De algehele ziekenhuiscapaciteit in België is aanzienlijk groter dan in Nederland. De covid-19 capaciteit in België is afhankelijk van de fase in het opschalings-/spreidingsplan en varieert van 1.200 reguliere en 300 IC-bedden in fase 0 tot 8.000 reguliere bedden en 2.000 IC-bedden in de hoogste alarmfase.
- Het aantal ziekenhuisopnames stijgt snel. Momenteel liggen 937 covid-patiënt in het ziekenhuis waarvan 195 op een IC. Ziekenhuizen in Brussel zitten vrijwel vol en ook de ziekenhuizen in Antwerpen staan onder druk.
- Belgische covid-patiënten worden verspreid over ziekenhuizen om het percentage covid-patiënten zo laag mogelijk te houden. Het vergroten van de covid-capaciteit (t.b.v. opname Nederlandse patiënten) zal ten koste gaan van de reguliere noodzakelijke zorg.
- **Belgische ziekenhuizen luiden de noodklok**; zij worstelen met de naweeën van de eerste golf (fysieke/emotionele belasting personeel, uitgesteld verlof) en houden rekening met extra belasting door de griep in de komende periode. **De spreiding van patiënten binnen België leidt nu al tot politieke spanning**. De verwachting is dat dit een rol zal spelen bij de bereidheid van Vandenbroucke om een afspraak te maken met Nederland.

Het LNAZ-plan: afspraak met Duitsland:

- Met Duitsland is afgesproken dat het, op basis van wederkerigheid, bij een tweede golf in geval van nood wederom bereid is om Nederland bij te staan. Alleen al in Noordrijn-Westfalen zijn 300 ziekenhuizen bereid om hulp te bieden.
- Er is afgesproken dat als de IC's in Nederland, na opschaling van de IC-capaciteit, toch onder grote druk komen te staan een beroep op Duitsland mag worden gedaan. Onderkend is dat dit tijdig moet gebeuren vanwege de beperkte vervoerscapaciteit. Zodra aanspraak moet worden gemaakt op de flexibele opschaling boven de 1.350 structurele bedden zal Nederland in overleg treden over het gebruik van de Duitse capaciteit.
- De praktijk in onder andere Zeeland heeft geleerd dat in de zuidelijke grensregio's samenwerking met de Belgische ziekenhuizen in voorkomende gevallen ook uitkomst kan bieden.

Validatie covid-19 sneltesten

- Momenteel ondersteunt VWS de ontwikkeling en validatie van een verschillende sneltesten. Het verste is nu:
 - De LAMP-PCR: met dit nieuwe PCR protocol geeft de PCR-test een sneller resultaat en kan de test op de afnamelocatie plaatsvinden. Validatie is bijna afgerond.
 - De validatie van twee antigeentesten (BD en Abbott) is afgerond en ze werken goed.
 - De ademtest wordt gevalideerd: op basis van uitgedemde stoffen wordt geanalyseerd of een persoon met het virus geïnfecteerd is.

Stand van zaken Belgische covid- maatregelen

- **5.1.2b Gezondheidszorg) is aangesteld als Coronacommissaris.** Hij moet de samenwerking tussen de federale overheid en de deelstaten versterken en de "barometer" – de langetermijnstrategie op basis van aan kleurcodes gekoppelde maatregelen – verder uitwerken. **De nieuwe regering slaagde er vooralsnog niet in om een akkoord te bereiken over de langetermijnstrategie.**
- Per 9 oktober zullen nieuwe maatregelen in België ingaan (duur 1 maand). De maatregelen zijn genomen naar aanleiding van een sterke stijging in het aantal nieuwe besmettingen en de druk op de gezondheidszorg (in met name Brussel). De maatregelen die per 9 oktober gelden:
 - Het aantal personen met wie je – buiten de leden van een huishouden – nauw sociaal contact mag houden, zonder inachtneming van de sociale afstand, wordt verkleind van 5 naar 3 personen
 - Er mogen maximaal 4 personen thuis worden uitgenodigd, met in achtneming van sociale afstand
 - Niet-georganiseerde samenscholingen van meer dan 4 personen zijn niet toegestaan.
 - In cafés wordt het maximumaantal personen per tafel verkleind van 10 naar 4 personen. Ook dienen cafés om 23:00uur te sluiten, zodat de kans wordt verkleind dat men na het sluiten van Nederlandse cafés om 22:00uur zich verplaatst naar België.
 - Thuiswerken wordt sterk aanbevolen.
 - Er zal strenger op handhaving worden toegezien.
 -

Appreciatie benoeming Vandenbroucke

- Frank Vandenbroucke maakt na meer dan 10 jaar zijn politieke comeback als federaal vicepremier en minister van volksgezondheid en sociale zaken namens Sp.a (de Vlaamse socialisten). Zijn terugkeer als minister geldt als één van de grootste verrassingen binnen de nieuwe federale regering-De Croo.
- Wegens zijn jarenlange ervaring en intellectuele bagage (hij is o.a. universiteitshoogleraar aan de UvA) verwacht iedereen dat hij snel tot de absolute zwaargewichten binnen de kern zal horen, zeker nu hij de strijd tegen covid-19 moet aanvoeren. Aangezien hij ook Vicepremier is, kan hij de andere ministers/partijen schaduwten, zoals op zijn expertisedomein pensioenen.
- Zijn comeback in de regering-De Croo moet mee dienen om de Sp.a opnieuw op de kaart te zetten als geloofwaardige partij, na jarenlange tegenvallende verkiezingsresultaten.

Kenmerk

5.1.2b